

inventáře pojata. Z úvah těch plyne, že všeobecná zásada Šu 1116 a) obč. zák., že smrtí nezaniká nájemní poměr, doznává výjimky, když běží o právo osobní, jaké mají na zřeteli ustanovení §§ 531 a 1448 obč. zák., jakož i prvotní doslov Šu 918.

N e j v y š š í s o u d uznal dle žaloby.

D ů v o d y:

Dovolání, pokud uplatňuje jako dovolací důvod nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), jest opodstatněno. Odvolací soud zamítl žalobu z důvodu, že prý smrtí Stanislava Č-a jeho pachtovní právo koncese, jsouc čistě právem jen osobním, zaniklo a na pozůstalost nepřešlo. Tento názor odvolacího soudu nelze uznati správným. U pachtovních smluv, jež mají za předmět živnostenskou koncesi, dlužno rozlišovati pachtovní smlouvu samu a její schválení živnostenským úřadem (§ 19 odstavec třetí a § 55 živn. ř.). Jen toto schválení živnostenským úřadem jest čistě osobní, to jest uděluje se podle osobních vlastností a způsobilostí pachtýře (§ 55 odstavec druhý živn. ř.). Pachtovní smlouva sama, pokud jako v případě, o který se jedná, není v ní nic jiného ustanoveno, není vázána na osobu a následkem toho platí i o ní ustanovení Šu 1116 a) obč. zák., že se smrtí pachtovní smlouva neruší. Proto nezanikla také pachtovní smlouva o koncesi se žalovanou smrtí Stanislava Č-a, smlouva trvá a přešla na pozůstalost (§§ 531, 547 obč. zák.). Příklad, o který se jedná, nelze stotožňovati s případem, kde zemře majitel koncese, čímž zaniká (§ 56 živn. ř.) také živnostenské oprávnění a, protože zanikl předmět pachtu, ruší se i pachtovní smlouva (§ 1112 obč. zák.). Nezanikla pachtovní smlouva se žalovanou ani tím, že živnostenský úřad odepřel vzítí na vědomí, že pozůstalost chce v pachtovním právu zůstavitele pokračovati. Takové odepření vzetí na vědomost, které by podle Šu 1447 obč. zák. vedlo k zániku pachtovního práva, nenastalo, neboť, jak ze spisů vidno, pozůstalost o pokračování v pachtu u živnostenského úřadu dosud nezakročila. Okolnost, že živnostenský úřad nevzal na vědomí oznámení pozůstalé vdovy, že bude vdovským právem (§ 56 odstavec čtvrtý živn. ř.) pokračovati v pachtovním právu manželově, nepadá na váhu v tomto sporu, ježto se v něm nejedná o dodržení pachtovní smlouvy vůči vdově, nýbrž vůči pozůstalosti. Z toho, co uvedeno, plyne, že pachtovní smlouva, o jejíž dodržení vůči pozůstalosti se jedná, smrtí Stanislava Č-a nezanikla a protože ani žádným ze shora uvedených důvodů a, což ještě jest uvést, ani výpovědí zrušena nebyla, smlouva trvá. Žalovaná jest proto povinna smlouvu plniti a jest povinna, ježto oznámením u živnostenského úřadu, že bude sama živnost provozovati, smlouvu porušila, oznámení toto vzítí zpět.

Čís. 3828.

Závodní výbory (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n.).

Ku stížnosti na rozhodčí komisi pro propuštění zaměstnance jest oprávněn toliko závodní výbor, nikoli propuštěný zaměstnanec.

Příslušnost soudů živnostenských (soudů okresních) k rozhodování o trvání pracovního poměru a nárocích z tohoto poměru nepřešla zákonem ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n. na rozhodčí komise.

(Rozh. ze dne 6. května 1924, R II 126/24.)

Proti žalobě propuštěného zaměstnance o placení služebních požitků namítl žalovaný zaměstnavatel nepřipustnost pořadu práva, ježto žalobce měl se domáhati odpomoci u rozhodčí komise podle zákona o závodních výborech. Soud první stolice námitku zamítl, rekursní soud jí vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: První soudce nevyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva, poněvadž prý věc nepatří před rozhodčí komisi, ježto závodní výbor žádost na rozhodčí komisi vzal zpět a žalobce sám nemůže podati žádost na rozhodčí komisi; mimo to prý věc nepatří před rozhodčí soud i z toho důvodu, že jednak odstavec kolektivní smlouvy o sporu a rozhodčím soudě má na mysli spory, vzniklé mezi stranami následkem nejasného nebo mylného výkladu kolektivních smluv, nikoliv však spory o mzdu, a dále není prý doložka přesně vytčena a jasná, konečně prý musely by strany na příslušnosti rozhodčího soudu dohodnouti se výlučně a písemně, což prý se nestalo. Názoru tomu nelze přisvědčiti. V první řadě nutno se zabývatí otázkou, zda příslušnost rozhodčího soudu (rozhodčí komise) pro mzdové spory vůbec jest opodstatněna, a zda jest výlučná. A tu nutno přisvědčiti, že ve smyslu zákona o závodních výborech ze dne 12. srpna 1921 jest pro otázky a spory mzdové opodstatněna příslušnost rozhodčího soudu a že příslušnost ta je výlučnou. Dle §u 1 zákona závodní výbor zřizuje se pro každý samostatný podnik výdělečně činný, v němž je trvale (celoročně) zaměstnáno aspoň 30 zaměstnanců a jenž trvá aspoň půl roku od zahájení výroby. Že žalovaný závod nepodléhá tomuto zákonnému ustanovení, že není zde podmínek §u 1 číslo 1 tohoto ustanovení, žalobce ani nepopřel. Úkolem závodního výboru mimo jiné jest dle §u 3 čís. 1 a), by dozíral na zachování mzdových a pracovních smluv a řádů. Závodní výbor ovšem nevynáší ve mzdových věcech žádného výroku, nýbrž jest k tomu povolána rozhodčí komise, kteráž má dle §u 3 písm. c) odstavec 3) naléztí buď na opětné přijetí dělníka nebo zřízence s náhradou za výdělek, mezi tím ušlý, buď postarati se o jiné zaměstnání. Vzhledem k tomu není nejmenší pochybnosti, že jde zde o spor o mzdu, pro který jest příslušným závodní výbor (rozhodčí komise). Nutno přihlížeti dále k důvodu prvního soudu, že závodní výbor žádost na rozhodčí komisi vzal zpět a že tudíž žalobce nemůže podati žádost na rozhodčí komisi. Tu nutno poukázati k tomu, že závodní výbor sice vzal žádost na rozhodčí komisi zpět, avšak z toho důvodu, poněvadž prý žalobce dal sám firmě výpověď a stížnost stala se bezpředmětnou. V tomto případě však jedná se o zaplacení mzdy, tedy o otázku jinou, t. j. o žalobu o zaplacení mzdy a náhradu za výpovědní lhůtu a tu jest na žalobci, by se ohledně sporné mzdy obrátil na závodní výbor, který nechť se přičiní o dohodu, a nepodaří-li se mu, dohodu docíliti, vydá o tom stranám vyrozumění a proti tomu vyrozumění pak jest přípustna stížnost na rozhodčí komisi.

Tím tedy není ještě odňata žalobci možnost, by se svého nároku domáhal ve smyslu zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n. Odůvodněna-li pro posouzení této věci příslušnost závodního výboru (rozhodčí komise), není tu příslušnosti obecného soudu a proto měl první soudce námitce nepřipustnosti pořadu práva vyhověti, neboť žalobce byl přijat jako zaměstnanec dle ujednání ze dne 10. října 1922, dále dle kolektivní smlouvy pracovní ze dne 24. října 1922, v kteréžto výslovně v článku 5 se praví, že platí pro tento služební poměr ustanovení smlouvy ze dne 19. října 1920 (dodatku ze dne 26. dubna 1921). V kolektivní smlouvě ze dne 19. října 1920 a sice pod číslem 7. výslovně jest ustanoveno, že veškeré spory, které by z této smlouvy vzešly rozhodují dělnické organizace a její centrály, dále zaměstnavatel nebo jeho zástupce. Ujednání ze dne 10. října 1922 jakož i kolektivní smlouva ze dne 24. října 1922, jejíž součástí dle článku V. jest kolektivní smlouva ze dne 19. října 1920, jsou jak žalobcem tak i žalovanou stranou podepsány a není tedy ani důvodu, prvním soudcem uplatňovaného, že ohledně příslušnosti závodních výborů pro rozhodování sporu nedostává se vzájemné a písemné dohody.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rekursní soud opírá své rozhodnutí, odchylné od rozhodnutí soudu prvního, o důvody, které nelze shledati přílehavými a přesvědčivými. Pokud poukazuje na rozhodnutí nejvyššího soudu R II 52/23 (čís. 2330 této sbírky) a R II 337/22 (čís. 1835 této sbírky), jest mu připomenouti, že případy ty se sem nehodí, neboť šlo při nich o hornické soudy rozhodčí a hornické podniky, na které se zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n. nevztahuje, jak jest ustanoveno v §u 1 (4) tohoto zákona. Okolnosti tohoto případu jsou takové, že vylučují naprosto příslušnost rozhodčí komise po rozumu §u 26 cit. zák., aniž by bylo zapotřebí zvláštních úvah o tom, zda je zahájený spor povahou svou takový, který bylo by snad lze zařaditi mezi spory v §u 26 vzt. v §u 3 písm. g) cit. zák. uvedené. Zcela neprávem nepřiložil rekursní soud rozhodnou důležitost té okolnosti, že závodní výbor, který předložil věc po rozumu §u 3 písm. g) (2) cit. zák. do 3 dnů rozhodčí komisi, vzal tuto svou žádost, ať již z příčin jakýchkoliv, zpět, a to dříve než došlo k jejímu projednání. Tímto zákrokem závodního výboru byl rozhodčí komisi odňat veškeren další vliv na rozhodnutí případu, neboť správným jest názor soudu prvního, že ku stížnosti pro propuštění zaměstnance na rozhodčí komisi jest oprávněn toliko závodní výbor. Podle doslovu §u 3 písm. g), druhý odstavec a §u 26 odstavec první cit. zákona, jakož i podle ustálené judikatury jest vyloučiti příslušnost rozhodčí komise při sporech mezi jednotlivými zaměstnanci a podnikatelem aneb mezi zaměstnanci navzájem, poněvadž se zákon o těchto sporech výslovně nezmiňuje a přikazuje rozhodčí komisi jen rozhodování takových sporů, které vzniknou mezi skupinami zaměstnanců, dále mezi nimi nebo závodním výborem s jedné strany a podnikatelem s druhé strany, z důvodů zřízení a činnosti neb úhrady nákladů závodního vý-

boru, zejména pak o rozsahu povinností a práv členů závodního výboru. Zpětvzetím žádosti závodním výborem byla tudíž žalobci jako jednotlivému zaměstnanci úplně odňata možnost, vznést při na rozhodčí komisi. Jen tenkrát, shledá-li závodní výbor, že propuštění jedince jest zřejmě neodůvodněné a postaví-li se se svou váhou za tohoto jedince, nastane příslušnost rozhodčí komise, jsou-li zde arciť ostatní zákonné podmínky pro její rozhodování (§ 3 písm. g) poslední odstavec a § 26 (1) cit. zákona). Než i povaha sporu jest taková, že nelze pochybovati o správnosti rozhodnutí prvního soudu a příslušnosti živnostenského (obecného) soudu. Jde o rozřešení sporné otázky, jaké nároky má člen závodního výboru z předčasného přerušení pracovního poměru, kdy a jak skončil tento poměr, zda byl žalobce připuštěn či odešel sám dobrovolně. Rozhodování o trvání pracovního poměru a nárocích z poměru toho vzešlých přikázáno bylo zákonem ze dne 27. listopadu 1896, čís. 218 ř. zák. (§ 1 a 37) a také zákonem o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák. (§ 41) soudům živnostenským (soudům okresním), nepřešlo však zákonem ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n. na rozhodčí komise, jimž bylo zákonem vyhrazeno toliko právo, rozhodovati o povinnostech a právech členů závodního výboru podle tohoto zákona. Konečně nelze ani z obsahu kolektivních smluv (ze dne 26. listopadu 1922, před tím ze dne 19. října 1920) scznati překážku proti příslušnosti obecného soudu, neboť ustanovení §u 7 těchto smluv přikazuje organizacím stavovským — aniž vyslovuje určitě, kterým — rozhodování sporů z těchto kolektivních smluv vzešlých, nežřizuje však rozhodčích soudů, jimž by se bylo stranám podrobiti. Vzhledem k tomu nabývá významu i námezdní úmluva žalobce se žalovaným ze dne 9. října 1922, dle které pro obě strany bude v platnosti ustanovení zákona o pomocnících obchodních a to v plném znění a bylo by pouze otázkou, v jaké míře tato smlouva byla změněna, nikoliv zrušena kolektivní smlouvou ze dne 24. října 1922, kteroužto otázku však netřeba zde dále řešiti, neboť o příslušnosti neobsahovala posléz uvedená kolektivní smlouva žádného ustanovení.

Čís. 3829.

Žaloby o náhradu škody, způsobené přestoupením předpisů o plnění ohlašovací povinnosti zaměstnavatele vůči nemocenské pokladně, patří před úřady správní i tehdy, opírá-li se nárok o »uvedení v omyl« zavinením zaměstnavatele.

(Rozh. ze dne 6. května 1924, R II 137/24.)

Žalobu o náhradu škody opřela okresní nemocenská pokladna o to, že žalovaný jako zaměstnavatel Františka P-a v době od 25. června 1921 až do 31. října 1921 nesplnil své zákonné ohlašovací povinnosti proti žalobkyni a tím žalobkyni způsobil škodu, již žalovaný má dle §u 32 zákona ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. nahraditi. K námitce nepřipustnosti pořadu práva s o u d p r v é s t o l i c e žalobu od-